

TERMÍN: 19.01.2024

xx26772xx
Recenzia B
Matej Vitáloš
matej.vitalos@nku.gov.sk

*Prosím nezasahujte do tejto tabuľky*RECENZENT/KA (meno a priezvisko, pozícia, inštitúcia): **Matej Vitáloš, analytik, NKÚ SR**NÁZOV MATERIÁLU: **Učený nikto z neba nespadol: Nedostatok učiteľov z pohľadu odbornosti vyučovania**TYP VÝSTUPU*[1]: **komentár**

(pri spoločných výstupoch uviesť aj typy individuálnych vkladov):

ANALYTICKÝ ÚTVAR, REZORT: **Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR - Inštitút vzdelávacej politiky**AUTORI/KY: **Ivana Janotíková, Mária Balberčáková**

SPOLUAUTORI/KY: - ; - ; - ; -

RECENZNÝ FORMÁT*[2]: **1****PRIPOMIENKY:**

P.č	Pripomienka sa vzťahuje k (strana, odsek):	Text pripomienky*[3]	Odôvodnenie pripomienky	Vysporiadanie sa s pripomienkou*[4]
1	Str. 1	Slovo „pozitívne“ je vo vete „Hoci neexistuje jednotný prístup v meraní kvality vyučovania, vzdelanie učiteľa, pedagogická prax, priebežné vzdelávanie v odbore aj pedagogike sú v mnohých výskumoch pozitívne spájané s lepšími výsledkami žiakov	Zvýšenie čitateľnosti a kvality textu	akceptovaná

		(TTF, 2021, OECD, 2005, Kaplan & Owings, 2001).“ navyše/zbytočné.		
2	Str. 1	Tvrdenie, že nízka atraktivita učiteľstva sa prejavuje napríklad nízkym záujmom o štúdium učiteľstva, odporúčam podložiť napríklad nedávnou analýzou NKÚ SR (https://www.nku.gov.sk/documents/33855/34228/Nedostatok%20u%C4%8Dite%C4%BEov%20a%20odbornos%C5%A5%20v%C3%BDu%C4%8Dby%20na%20z%C3%A1kladn%C3%BDch%20%C5%A1kol%C3%A1ch.pdf/e0143b37-eeb4-eb37-4f20-16d08b63627c).	Nepodložené tvrdenie	akceptovaná
3	Str. 1	Tvrdenia, že nedostatok kvalifikovaných učiteľov sa vyskytuje nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí a to najmä v niektorých predmetoch a v školách s vyšším podielom žiakov zo znevýhodneného prostredia odporúčam podložiť novšími dátami.	Opis aktuálneho stavu s 12 a 18 rokov starými štúdiami	akceptovaná
4	Str. 2 a 3	Vetami „Pre každú školu a predmet sme vypočítali podiel odborne vyučovaných hodín daného predmetu na škole, čo tvorí závislú premennú v modeli.“ a „Vyučovací predmet je prevážený počtom hodín daného predmetu na danej	Nejednoznačné a mätúce formulácie a nedostatočný popis metodológie	Akceptovaná, upravili sme v texte popis metodológie, ale priamo regresnú rovnicu nedopĺňame keďže v Boxe 1 popisujeme, ktoré premenné sú v modeli ako

		<p>škole.“ chce byť povedané, že odbornosť vyučovania na úrovni školy (závislá premenná?) je počítaná ako vážený priemer odbornosti vyučovania jednotlivých predmetov? Ak áno, text odporúčam preformulovať.</p> <p>Empirická stratégia nie je dostatočne a jasne vysvetlená. Odporúčam doplniť minimálne odhadovanú regresnú rovnicu.</p>		vysvetľujúce premenné a tiež čo je závislou premennou.
5	Str. 3	Odporúčam vynechať slovo „pravdepodobnosť“ v popise osi x grafu č. 1.	Nesprávny popis osi grafu – nejde o predikovanú pravdepodobnosť odbornosti vyučovania, ale o predikovanú mieru odbornosti vyučovania	Akceptovaná
6	Str. 3	Poznámku pod čiarou č. 8 odporúčam podložiť reálnymi dátami.	Zvýšenie kvality materiálu	akceptovaná
7	Str. 4	Odporúčam vynechať slovo „pravdepodobnosť“ v tabuľke č. 1.	Nesprávne názvy stĺpcov tabuľky – nejde o predikovanú pravdepodobnosť odbornosti vyučovania, ale o predikovanú mieru odbornosti vyučovania	akceptovaná
8	Str. 4	Vo vete „Zároveň sú tieto výsledky v súlade aj so situáciou na učiteľskom trhu práce, kde aktuálny dopyt po učiteľoch na základe nahlásených voľných pracovných miest (VPM) je relatívne	Nekorektná/mätúca formulácia	akceptovaná

		nízky.“ odporúčam doplniť slovo „týchto“ (učiteľoch etickej výchovy, občianskej náuky a výtvarnej a hudobnej výchovy). Súčasná formulácia vyznieva tak, že dopyt po učiteľoch je vo všeobecnosti nízky.		
9	Str. 4	Ako je možné, že odbornosť vyučovania matematiky je napriek „obrovským problémom so získavaním kvalifikovaných pedagógov“ stále tak vysoká? Odporúčam doplniť stručné vysvetlenie (resp. aspoň hypotézu) tejto relatívne paradoxnej skutočnosti.	Zvýšenie kvality materiálu	akceptovaná
10	Str. 5	„Rozdiel v odbornosti vyučovania na školách s 2 – 10 % podielom nie je výrazný oproti školám s menej ako 2 % podielom žiakov zo SZP.“ – rozdiel nie je štatisticky významný (čiže v podstate nie je žiadny)	Nekorektné tvrdenie	akceptovaná
11	Str. 8	V texte sa píše o nulovom podiele, pričom graf hovorí o podiele menej ako 1 % – odporúčam zjednotiť	Mätúci text	akceptovaná
12	Str. 9	Odporúčanie 1 – jasne uviesť nedostatkové aprobácie	Prílišná všeobecnosť odporúčaní	akceptovaná

		Odporúčanie 2 – skonkretizovať, ako by motivovanie škôl ku spolupráci pri zdieľaní učiteľov mohlo vyzerat'		
13		Odporúčam zväziť doplnenie analýzy faktorov odbornosti vyučovania jednotlivých (problematických) predmetov (napr. informatiky).	Prínosné rozšírenie analýzy	Akceptovaná, doplnená celá kapitola.

CELKOVÉ HODNOTENIE (recenzent/ka vyplní túto časť po vysporiadaní sa s pripomienkami analytickou jednotkou):

Akceptujem zapracovanie pripomienok a celkovo hodnotím materiál Učený nikto z neba nespadol: Nedostatok učiteľov z pohľadu odbornosti vyučovania ako prínosný a odporúčam jeho zverejnenie. Za najzaujímavejšie pokladám zistenie, že nízka odbornosť v niektorých predmetoch súvisí pravdepodobne skôr s dopĺňaním úväzkov než s nedostatkom učiteľov. Za dôležité pokladám aj otvorenie diskusie o efektívite príspevku pre učiteľov v triedach s vyšším podielom detí zo SZP alebo ZZ.

[1] Výber medzi: 1. analýza (komplexný analytický materiál s návrhmi konkrétnych systémových opatrení); 2. komentár (rozsahovo menší analytický materiál venujúci sa konkrétnemu čiastkovému problému); 3. manuál (metodické usmernenie vyplývajúce z potreby zjednotenia procesov a postupov v konkrétnej oblasti).

[2] Formát 1 pre komentár/manuál (2 recenzenti bez povinného odborného workshopu); Formát 2 pre analýzu (3 recenzenti a povinný odborný workshop).

[3] Do tabuľky značiť pripomienky zásadného metodologického a obsahového charakteru (nie štylistické či gramatické opravy).

[4] Vyplní analytická jednotka: pripomienka bola akceptovaná / pripomienka nebola akceptovaná a zdôvodnenie / pripomienka bola čiastočne akceptovaná a zdôvodnenie.